

Fald det andet Forslag om Forlængelsen, først frem i Folketinget i Modsætning til tidligere, hvor det i Regelen har været behandlet først i Landstinget. Her er sket for det første det — formentlig under Paa-virkning af Venstrepressen —, at Venstre-regeringen denne Gang nærmere motiverer Forslaget om Forlængelse af Moratoriet med et noget varmere Ønske om at komme til en Guldindløsighed, ganske i Overensstemmelse med Venstrepressen. Venstre og de Konservative i Udvalget siger, at alle til Raadighed staaende Midler maa anvendes til Nedbringelse af den cirkulerende Seddelmængde, og siger samtidig, at Kreditindskrænkningen skal være lempelig. Socialdemokratiets Standpunkt er, at Guldindløsighed kan kun kræves, naar vi har Sikkerhed mod yderligere Kursfald; og fra det radikale Partis Side rejses i denne Udvalgsbetænkning det Spørgsmaal, om ikke Nationalbankens Afgiftsberegning kunde lægges saaledes, at enhver Aktionærinteresse ved øget Seddeludstedelse kunde formindskes. Ved tredie Behandling udtaler den nuværende Indenrigsminister sig saaledes: „Vi Socialdemokrater ønsker ogsaa, at vi hurtigst muligt kan komme til Seddelindløsighed, men vi maa som alle fornuftige Mennesker fordrø, at før man gaar til Guldindløsighed, maa man i det mindste kunne stabilisere Kronens Kurs saaledes, at den ikke fortsat viger nedad. Ogsaa vi ønsker, at Nationalbanken gør sin Pligt, ogsaa vi kan meget vel forstaa, at der kan være berettigede Anker at rette mod Nationalbanken, vi vil ikke i enhver Henseende fritage Nationalbankens Ledelse for at have været med til, at visse Ting har udviklet sig her i Landet paa en i økonomisk Henseende uheldig Maade; men vi vil paa den anden Side ikke være med til at lægge al Skyld over paa Nationalbanken; thi det fortjener den ikke.“

Venstre-regeringens, Venstrepartiets Politik overfor Nationalbanken har været at bruge meget stærke Ord, men intet eller saa godt som intet at opnaa derved. Det, jeg synes er det interessante ved nærværende Forslag, er, at der her for første Gang er opnaaet noget virkeligt overfor Nationalbanken, og jeg synes, vi alle maa være enige om at lykønske Regeringen til, at det virkelige er lykkedes den at knække denne noget for overdrevne Modstand, som Nationalbanken som Stat i Staten har vist overfor Statsmagten. Det, det er lykkedes Regeringen at gennemføre som Betingelse for at forlænge Moratoriet overfor Nationalbanken, er, at den ofrer to Aars Overskud

paa Valutaens Alter. Vi ved jo ikke, hvor stort et Offer der vil blive Tale om, men skulde der blive Tale om begge Aars Overskud, vilde det vel meget nær nærme sig til, at de maatte ofre den Udbytte-Udligningsfond, som der har været saa megen Tale om i Aarenes Løb. Denne er nu ved den sidste Udbetaling kommet ned paa 24—25 Mill. Kr.; og gaar man ud fra, at Overskuddet bliver 12 Mill. Kr., vil det altsaa vel betyde nogenlunde det samme. Dette er første Gang, det er lykkedes at faa Nationalbanken til ved et direkte Offer paa denne Maade at vise sig som den Bank, der vel ikke er Statsbank, men som i mange Relationer nødvendigvis maa virke som en Samfundsbank. Bestemmelsen lyder jo saaledes, at Nationalbanken skal sørge for at holde Kursen paa Dollarsedler nede paa et vist Maksimum. Der har været Diskussion om, hvorvidt man ikke ligesaa godt kunde gaa til Guldindløsighed nu i Stedet for at gaa den Omvej, om jeg saa maa sige, at garantere Dollarkursen; men der er fra Nationalbankens Side gjort adskillige Indvendinger, som ærede Medlemmer vil kunne se af Nationalbankens Udtalelse i Beretningen fra Valutaraadet; jeg skal ikke komme nærmere ind paa den. I Realiteten betyder det det samme, men der er ingen Betænkkeligheder som ved at gaa til Guldindløsighed, og man opnaar det, som Forslaget gaar ud paa, at Nationalbanken skal garantere, nemlig at Dollarkursen ikke stiger over 5,74. Det skal den gøre, saa længe den er i Stand dertil, ved Hjælp af den Valutakredit, som Staten vil være den behjælpelig med at faa. Den Valutakredit, som foreslaas sat til 40 Mill. Dollars, som Banken skulde optage med Statsgaranti, skal benyttes til at sikre, at vi ikke faar en Dollarkurs, der løber hurtigt opad og op over 5,74. Man har i Pressen meget stærkt kritiseret Formuleringen her, at naar den i § 2 nævnte Valutakredit var tilvejebragt „skal Nationalbanken, saa vidt og saa længe denne Kredit sætter Banken i Stand hertil . . . . oprettholde en saadan Kurs“. Man har sagt: Hvorfor har man ikke gjort det til en absolut Pligt for Nationalbanken? Ja, men Herregud, vi kan jo ikke opnaa alt af Nationalbanken, den ærede Venstre-regering har intet kunnet opnaa af Nationalbanken, og vi har kunnet opnaa, at den stiller to Aars Overskud i Brechen. Jeg synes, det er et saa betydeligt Fremskridt, at vi ikke i Øjeblikket kan kræve, at Nationalbanken foruden sine to Aars Overskud, foruden hvad der svarer til Udbytte-Udligningsfonden, maaske ogsaa skulde sætte